

VENDIM
Nr. 420, datë 15.6.2022

**PËR MARRJEN E MASAVE PËR RUAJTJEN E TRASHËGIMISË KULTURORE
NË RASTET E FATKEQËSIVE NATYRORE DHE KONFLIKTEVE TË
ARMATOSURA**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 3, të nenit 11, të ligjit nr. 27/2018, “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”, me propozimin e ministrit të Kulturës dhe të ministrit të Mbrojtjes, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

1. Qëllimi i këtij vendimi është përcaktimi i masave për ruajtjen e trashëgimisë kulturore në rastet e:

- a) fatkeqësive natyrore; dhe
- b) konflikteve të armatosura.

2. Autoritetet shtetërore qendrore dhe vendore, njësitë e vetëqeverisjes vendore, si dhe pronarët ose poseduesit e pasurive kulturore, përfshirë bashkësitë fetare të njohura zyrtarisht, kanë detyrimin, nëpërmjet bashkëpunimit dhe koordinimit, për marrjen e masave për ruajtjen e trashëgimisë kulturore gjatë fatkeqësive natyrore dhe konflikteve të armatosura.

II. STRUKTURAT PËRGJEGJËSE PËR RUAJTJEN E TRASHËGIMISË KULTURORE DHE BASHKËPUNIMIN NDËRINSTITUCIONAL NË RASTET E FATKEQËSIVE NATYRORE

1. Ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore dhe ministria përgjegjëse për mbrojtjen e mbrojtjen civile janë përgjegjëse për marrjen e masave për zvogëlimin e riskut, si dhe organizimin e angazhimit për përballimin e emergjencave civile në rastet e fatkeqësive natyrore dhe konflikteve të armatosura.

2. Strukturat përgjegjëse për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore janë:

- a) Instituti Kombëtar i Trashëgimisë Kulturore;
- b) Instituti Kombëtar i Regjistrimit të Trashëgimisë Kulturore;
- c) Drejtoria Rajonale e Trashëgimisë Kulturore Tiranë;
- ç) Drejtoria Rajonale e Trashëgimisë Kulturore Gjirokastrë;
- d) Drejtoria Rajonale e Trashëgimisë Kulturore Berat;
- dh) Drejtoria Rajonale e Trashëgimisë Kulturore Korçë;
- e) Drejtoria Rajonale e Trashëgimisë Kulturore Vlorë;
- ë) Drejtoria Rajonale e Trashëgimisë Kulturore Shkodër;
- f) njësitë e administrimit dhe koordinimit të parqeve arkeologjike;
- g) muzetë, sipas parashikimeve të nenit 193, të ligjit nr. 27/2018, “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”;
- gj) institucionet e Rrjetit Arkivor Kombëtar;
- h) Biblioteka Kombëtare e Shqipërisë;
- i) Instituti i Arkeologjisë, në varësi të Akademisë së Studimeve Albanologjike;
- j) Instituti i Antropologjisë dhe Studimit të Artit, në varësi të ASA-s;
- k) njësitë e vetëqeverisjes vendore, që administrojnë muze vendor dhe fondet e pasurive kulturore në administrim të institucioneve kulturore;
- l) institucionet publike qendrore, që administrojnë pasuri kulturore;
- ll) struktura përgjegjëse për inspektimin në fushën e trashëgimisë kulturore.

3. Njësia përgjegjëse për çështjet e mbrojtjes civile në ministrinë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore bashkërendon punën me Agjencinë Kombëtare të Mbrojtjes Civile (AKMC) dhe institucionet e specializuara në fushën e trashëgimisë kulturore, të përcaktuara në pikën 2, të këtij kreu, për:

a) parandalimin, zvogëlimin dhe menaxhimin e riskut të fatkeqësive natyrore në pasuritë kulturore;

b) marrjen e masave përgatitore për mbrojtjen e pasurive kulturore;

c) menaxhimin e riskut të fatkeqësive natyrore në pasuritë kulturore;

ç) rikonstruksionin dhe kthimin e pasurive kulturore në gjendjen e tyre fillestare.

4. Bashkëpunimi ndërinstytucional, në rastet e fatkeqësive natyrore, realizohet nëpërmjet komunikimit zyrtar ndërmjet institucioneve përgjegjëse për ruajtjen e trashëgimisë kulturore dhe mbrojtjen civile. Në rastet e komunikimit verbal, këto institucione ruajnë përmbajtjen e këtyre komunikimeve nëpërmjet përdorimit të mjeteve të teknologjisë.

III. MASAT PËR RUAJTJEN E PASURIVE TË TRASHËGIMISË KULTURORE NË RAST TË FATKEQËSIVE NATYRORE

1. Masat paraprake për ruajtjen e pasurive kulturore, në rastin e fatkeqësive natyrore, janë:

a) masat paraprake;

b) masat për përballimin dhe rehabilitimin.

2. Masa paraprake për ruajtjen e pasurive të trashëgimisë kulturore, në rastin e fatkeqësive natyrore, janë:

a) hartimi dhe përditësimi i planit të emergjencave civile për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore, në nivel qendror, nga ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore;

b) hartimi, miratimi dhe përditësimi i planit të emergjencave civile për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore, në nivel qarku dhe në nivel vendor, në përputhje me parashikimet në legjislacionin në fuqi për emergjencat civile;

c) inspektimi dhe monitorimi periodik i gjendjes së pasurive kulturore nga institucionet e specializuara për trashëgiminë kulturore, në kuadër të rreziqeve nga fatkeqësitë natyrore sipas zonave të administrimit;

ç) hartimi i një *database*-i të integruar të riskut, sipas një formati të unifikuar nga Instituti Kombëtar i Trashëgimisë Kulturore, drejtoritë rajonale të trashëgimisë kulturore, njësitë e administrimit dhe koordinimit të parqeve arkeologjike, muzeve, ku përcaktohet/n:

i. lista e riskut, ku identifikohen pasuritë kulturore të dëmtuara paraprakisht, ato të rrezikuara apo me potencial rreziku në të ardhmen në bazë të tipologjisë së riskut nga fatkeqësitë natyrore, të ndara sipas karakteristikave të pasurisë kulturore apo sipas zonave;

ii. rreziqet që kërcënojnë trashëgiminë kulturore të ndara sipas karakteristikave të pasurive kulturore apo sipas zonave;

iii. kontaktet e poseduesve të pasurive kulturore;

d) rishikim i *database*-it në mënyrë periodike, çdo 2 (dy) vjet, me përjashtim të rasteve të veçanta kur miratohet nga Këshilli Kombëtar i Trashëgimisë Kulturore Materiale (KKTKM), që i komunikohet dhe Agjencisë Kombëtare të Mbrojtjes Civile;

dh) kryerja e vlerësimit të riskut nga fatkeqësitë të pasurive kulturore, në nivel qendror, në nivel qarku dhe në nivel vendor, nga institucionet përgjegjëse përkatëse;

e) organizimi i sistemit të paralajmërimit të hershëm, njoftimit dhe sistemit të alarmit, në rast fatkeqësive natyrore, nga institucionet e specializuara për trashëgiminë kulturore;

ë) vendosja e sinjalistikës në pasuritë kulturore dhe në institucionet e trashëgimisë kulturore të aksesueshme për publikun;

f) regjistrimi dhe inventarizimi pranë Institutit Kombëtar të Regjistrimit të Trashëgimisë Kulturore (IKRTK) dhe digjitalizimi i pasurive kulturore dhe materialeve arkeologjike, të cilat qëndrojnë *in situ*, të ekspozuara në zona arkeologjike/parqe arkeologjike nga autoritetet që i kanë në administrim/posedim ato;

g) hartimi i planeve të menaxhimit të riskut dhe sigurimit të masave të shpëtimit në rastet e fatkeqësive natyrore dhe fatkeqësive të tjera, të cilat mund të jenë pjesë përbërëse të planeve të menaxhimit të integruar të pasurive kulturore, në zbatim të ligjit nr. 27/2018, “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”. Në rastin e pasurive kulturore me rëndësi të veçantë apo në rastet kur risku është më i lartë, plani i riskut është dokument më vete;

gj) hartimi i planeve të veprimit sipas llojit të fatkeqësisë natyrore;

h) hartimi i planeve të emergjencës për zhvendosjen dhe grumbullimin e pasurive kulturore të luajtshme. Lista e pasurive miratohet nga KKTKM-ja, sipas propozimit të argumentuar të institucioneve që kanë në administrim këto pasuri. Zhvendosja bëhet sipas parashikimeve të ligjit nr. 27/2018, “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”;

i) trajnimi i strukturave përgjegjëse, me qëllim mbrojtjen e trashëgimisë kulturore;

j) sensibilizimi dhe ndërgjegjësimi i opinionit publik, pronarëve dhe/ose administratorëve të pasurive kulturore për parandalimin e risqeve të fatkeqësive natyrore e ruajtjen e pasurive kulturore;

k) nxitja e pronarëve dhe/ose e administratorëve të pasurive kulturore për kompletimin, me pajisje paralajmëruese, me masa parandaluese dhe mjete portative automatike për mbrojtjen nga zjarri të objektit.

3. Masat për përballimin dhe rehabilitimin e pasurive të trashëgimisë kulturore si pasojë e fatkeqësive natyrore janë, si më poshtë vijon:

a) Angazhimi i strukturave përkatëse në ministrinë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore dhe i institucioneve të varësisë, për realizimin e planeve apo rregulloreve përkatëse, me qëllim mbrojtjen e trashëgimisë kulturore, mjedisit dhe të qenies njerëzore;

b) Nxitja e bashkëpunimit ndërinstitucional për angazhimin e Forcave të Armatosura, Policisë së Shtetit dhe strukturave të tjera operationale të sistemit të mbrojtjes civile, në varësi të llojit të fatkeqësive natyrore;

c) Vlerësimi i menjëhershëm i dëmit për të përcaktuar humbjet, shkallën e dëmtimit të pasurive kulturore, sipas formularëve të vlerësimit për pasuritë kulturore të paluajtshme dhe të luajtshme, pjesë përbërëse të procedurave të emergjencës civile;

ç) Planifikimi i masave dhe hartimi i ndërhyrjeve emergjente në pasuritë kulturore brenda zonave të riskut nga Instituti Kombëtar i Trashëgimisë Kulturore;

d) Hartimi i projekteve të restaurimit, rikonstruksionit, rindërtimit nga institucionet e specializuara të trashëgimisë kulturore në bashkëpunim me Institutin e Ndërtimit;

dh) Stimulimi i vullnetarizmit në procesin e mbrojtjes së trashëgimisë kulturore, e cila realizohet nën mbikëqyrjen e ekspertëve të trashëgimisë kulturore.

IV. MASAT PËR RUAJTJEN E PASURIVE KULTURORE NË RAST TË KONFLIKTEVE TË ARMATOSURA

A. Llojet e masave dhe përmbajtja e tyre

1. Masat për ruajtjen e pasurive kulturore në rastet e konflikteve të armatosura ndahen në:

a) masa paraprake në kohë paqeje;

b) masa gjatë konfliktit të armatosur.

2. Masat paraprake në kohë paqeje synojnë ruajtjen e trashëgimisë kulturore, bazuar në pasojat e parashikuara gjatë një konflikti të armatosur. Në këto masa përfshihen:

a) inventarizimi i pasurive kulturore;

b) plani i masave emergjente kundër zjarrit ose qëndrueshmërisë statike të pasurive kulturore, i miratuar nga ministri përgjegjës për mbrojtjen dhe ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore;

c) plani i zhvendosjes së pasurive kulturore të luajtshme dhe plani i mbrojtjes *in situ* të trashëgimisë së paluajtshme, i miratuar nga ministri përgjegjës për mbrojtjen dhe ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore;

ç) integrimi në rregulloret aktuale ushtarake të dispozitave për mbrojtjen e pasurive kulturore dhe përcaktimi i bashkëpunimit të forcave të armatosura me autoritetet e tjera për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore;

d) sigurimi i trajnimit të strukturave përgjegjëse, me qëllim mbrojtjen e trashëgimisë kulturore.

B. Vendosja në mbrojtje të veçantë

1. Mbrojtja e veçantë nënkupton përjashtimin e pasurive kulturore të caktuara nga subjektet e sulmeve ushtarake ose përdorimit të tyre për qëllime ushtarake, duke përfshirë dhe territorin përreth tyre.

2. Të gjitha pasuritë kulturore brenda territorit të Republikës së Shqipërisë, të cilat vendosen në mbrojtje të veçantë në raste të konfliktit të armatosur, regjistrohen në “Regjistrin ndërkombëtar të vlerave kulturore të vëna në mbrojtje të veçantë”, pranë Organizatës së Kombeve të Bashkuara, për arsimin, shkencën dhe kulturën.

3. Në mbrojtje të veçantë vendosen:

a) pasuritë kulturore të paluajtshme, të grupuara sipas përcaktimeve të neneve 50–51, të ligjit nr. 27/2018, “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”;

b) pasuritë kulturore të paluajtshme me interes të veçantë;

c) venddepozitimet për ruajtjen e pasurive kulturore të luajtshme;

ç) pasuritë kulturore “me rëndësi universale”, “me rëndësi kombëtare”, në kuptim të legjislacionit për trashëgiminë kulturore.

4. Kriteret për vendosjen në mbrojtje të veçantë për pasuritë kulturore janë, si më poshtë vijon:

a) objekti të jetë vënë në mbrojtje, në kuptim të legjislacionit shqiptar për trashëgiminë kulturore;

b) objekti të jetë deklaruar pasuri kulturore “me rëndësi universale”, “me rëndësi kombëtare”, në kuptim të legjislacionit në fuqi për trashëgiminë kulturore;

c) objekti nuk përdoret për qëllime ushtarake, duke përfshirë venddepozitimet dhe territorin përreth tyre.

5. Kriteret për vendosjen në mbrojtje të veçantë për venddepozitimet për ruajtjen e pasurive kulturore të luajtshme janë, si më poshtë vijon:

a) ndodhen në largësi nga qendrat e mëdha industriale ose në largësi nga çdo objektiv ushtarak, që përbën një pikë të ndjeshme, p.sh.: aeroportet, stacionet e transmetimit, stabilimentet e ngritura në funksion të mbrojtjes kombëtare, portet ose stacionet hekurudhore me rëndësi ose rrugët e rëndësishme të komunikacionit;

b) nuk përdoren për qëllime ushtarake;

c) sigurohen strehime për pasuri kulturore të luajtshme, pavarësisht nga vendndodhja, nëse vlerësohet se ndërtimi nuk dëmtohet nga bombardimet.

6. Institucionet e specializuara për trashëgiminë kulturore dhe muzetë paraqesin pranë sekretarisë teknike të Këshillit Kombëtar të Trashëgimisë Kulturore Materiale kërkesën për vënien në mbrojtje të veçantë të pasurisë kulturore, në varësi të pasurive kulturore që administrojnë apo posedojnë gjatë konfliktit të armatosur.

7. Kërkesa shoqërohet me relacion shpjegues sipas kategorizimeve dhe kriterëve të përmendura në këtë vendim dhe udhëzimeve të konventës “Mbi mbrojtjen e vlerave kulturore në rast konflikti të armatosur”.

8. Ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore, në konsultim paraprak me ministrinë përgjegjëse për mbrojtjen dhe ministrinë përgjegjëse për çështjet e rendit dhe të sigurisë publike, miraton listën përfaqësuese për regjistrim në “Regjistrin ndërkombëtar të vlerave kulturore të vëna në mbrojtje të veçantë”.

9. Lista i propozohet drejtorit të përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara për arsimin, shkencën dhe kulturën për regjistrimin në “Regjistrin ndërkombëtar të vlerave kulturore të vëna në mbrojtje të veçantë”, për pasuritë kulturore në territorin e Republikës së Shqipërisë.

10. Nëse gjatë një konflikti të armatosur nga rrethanat e paparashikuara vlerësohet e nevojshme ngritja e një venddepozitimi të improvizuar dhe kërkohet vendosja në mbrojtje të veçantë, njoftohet menjëherë Komisari i Përgjithshëm, që ushtron misionin pranë Shqipërisë.

C. Shenja dalluese

1. Shenja dalluese përbëhet nga një prizëm me majën të drejtuar poshtë, e ndarë në katër pjesë në formë X-je (X), me ngjyrë të kaltër e të bardhë. Stema përbëhet nga një katror me ngjyrë të kaltër, një nga këndet e së cilës i drejtohet majës së stemës dhe një trekëndësh me ngjyrë të kaltër mbi katroren, të dyja duke u kufizuar me një trekëndësh të bardhë nga çdo anë.

2. Shenja dalluese e përsëritur 3 (tri) herë përdoret vetëm për:

- a) vlerat e trashëgimisë kulturore të paluajtshme në mbrojtje të veçantë;
- b) zhvendosjen e vlerave të trashëgimisë kulturore;
- c) venddepozitimet e improvizuara.

3. Vendi ku vendoset shenja dalluese dhe shkalla e vizibilitetit të saj përcaktohen nga vlerësimi i përbashkët i ministrisë përgjegjëse për mbrojtjen dhe ministrisë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore.

4. Shenja dalluese paraqitet në formën e një flamuri, vizatohet mbi një objekt ose paraqitet në çdo formë tjetër të vlefshme.

5. Në rastin e pasurive kulturore të paluajtshme nën mbrojtje të veçantë, shenja dalluese vendoset:

- a) në distancat e rregullta të mjaftueshme për të shënuar e treguar qartë perimetrin e një qendre historike, parqeve me interes artistik dhe kulturor;
- b) në hyrje të pasurive kulturore të paluajtshme.

6. Në rastet e zhvendosjes së pasurive kulturore të luajtshme, me qëllim ruajtjen nga konflikti i armatosur, shenja vendoset në mënyrë të tillë që të jetë lehtësisht e dukshme ditën, nga ajri, si dhe nga toka.

7. Shenja dalluese përdoret e veçuar për:

- a) vlerat e trashëgimisë kulturore, të cilat nuk janë vënë nën mbrojtje të veçantë;
- b) personat e ngarkuar me funksionet e kontrollit;
- c) personelin e caktuar për mbrojtjen e vlerave kulturore;
- ç) letërnjoftimet përkatëse.

8. Personat e parashikuar në shkronjat “b” dhe “c”, të pikës 7, të ndarjes C, të kreut IV, të këtij vendimi, kanë të drejtë të mbajnë flamuj rreth krahut me shenjën dalluese, të lëshuar e të vulosur nga ministria përgjegjëse për mbrojtjen.

9. Personat e përcaktuar në shkronjat “b” dhe “c”, të pikës 7, të ndarjes C, të kreut IV, të këtij vendimi, mbajnë letërnjoftim të posaçëm të pajisur me shenjën dalluese. Ky letërnjoftim përmban:

- a) emrin e mbiemrin;
- b) datën e lindjes, titullin ose gradën, ose cilësinë e të interesuarit;
- c) fotografinë e titullarit;
- ç) firmën ose shenjat e gishtave të tij ose të dyja së bashku;
- d) vulën e thatë të ministrisë përgjegjëse për mbrojtjen.

10. Ministria përgjegjëse për mbrojtjen cakton e miraton modelin e letërnjoftimit dhe ia komunikon palës kundërshtarë.

11. Çdo letërnjoftim lëshohet të paktën në 2 (dy) kopje, nga të cilat 1 (një) ruhet nga autoriteti që e ka lëshuar.

12. Personat e ngarkuar për kontrollin dhe mbrojtjen e vlerave kulturore, të miratuar nga ministria përgjegjëse për mbrojtjen, mbajnë shenjat dalluese dhe letërnjoftimet, sipas kriterëve të përcaktuara në konventën “Mbi mbrojtjen e vlerave kulturele në rast konflikti të armatosur”.

13. Pas miratimit nga Komisari i Përgjithshëm, ministria përgjegjëse për mbrojtjen vijon me vendosjen e shenjës dalluese.

Ç. Zhvendosja dhe qarkullimi i pasurive kulturore

1. Zhvendosja e pasurive kulturore të luajtshme brenda territorit të Republikës së Shqipërisë apo jashtë saj në situatë të konfliktit të armatosur realizohet vetëm nën mbrojtje të veçantë.
2. Zhvendosja nën mbrojtje të veçantë jashtë territorit bëhet nën mbikëqyrjen me karakter ndërkombëtar dhe e pajisur me shenjë dalluese të përcaktuar në këtë vendim.
3. Për zhvendosjen nën mbrojtje të veçantë të pasurive kulturore, kërkesa i drejtohet Komisarit të Përgjithshëm për vlerat kulturore.
4. Kërkesa për zhvendosjen nën mbrojtje të veçantë të pasurive kulturore përmban:
 - a) arsyet për të cilat do të realizohet zhvendosja;
 - b) inventarin e pasurive kulturore;
 - c) rëndësinë e vlerave të trashëgimisë kulturore;
 - ç) vendin aktual të këtyre pasurive kulturore;
 - d) venddepozitimin e ri;
 - dh) mjetet e transportit;
 - e) itinerarin që do të ndiqet;
 - ë) datën e parashikuar për transportimin;
 - f) çdo njoftim tjetër të nevojshëm.
5. Gjatë konfliktit të armatosur duhet të bëhet zhvendosja e pasurive kulturore, nëse ndodhen pranë një objekti ushtarak ose të mundësohet mbrojtja e përshtatshme *in situ* e pasurisë.
6. Ndalohet eksportimi i pasurive kulturore të një territori të pushtuar gjatë një konflikti të armatosur.
7. Çdo pasuri kulturore e importuar brenda territorit shqiptar, që ka ardhur drejtpërdrejt ose tërthorazi nga një territor i pushtuar, vihet në mbrojtje. Kjo bëhet menjëherë pas importimit ose me kërkesën e autoriteteve të territorit të pushtuar.

D. Veprimtaritë arkeologjike në rast të konflikteve të armatosura

1. Gjatë konflikteve të armatosura, si rregull, ndalohet çdo veprimtari arkeologjike. Veprimtaria arkeologjike lejohet vetëm në rastet përjashtimore, me qëllim shpëtimin, inventarizimin dhe ruajtjen e gjetjeve arkeologjike.
2. Për rastet përjashtimore, veprimtaritë arkeologjike kryhen nën monitorimin edhe të ministrisë përgjegjëse për mbrojtjen.

DH. Masa ushtarake

1. Në përbërje të Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë parashikohen trupa/personel të/i dedikuar për mbrojtjen e pasurive kulturore.
2. Në rregulloret ose udhëzimet aktuale ushtarake integrohen dispozita të tilla, që sigurojnë respektimin e konventës “Mbi mbrojtjen e vlerave kulturore në rast konflikti të armatosur”.
3. Gjatë operacioneve ushtarake, secila palë në konflikt:
 - a) verifikon që objektivi i sulmit nuk është pasuri kulturore, pjesë e “Regjistrimit ndërkombëtar të vlerave kulturore të vëna në mbrojtje të veçantë”;
 - b) ndërmerret të gjitha masat paraprake të mundshme në zgjedhjen e mjeteve dhe metodave të sulmit, me qëllim shmangien dhe, në çdo rast, minimizimin e dëmtimit të pasurisë kulturore të vënë në mbrojtje të veçantë;
 - c) shmang sulme që shkaktojnë dëmtime të tërthorta të pasurisë kulturore të vënë nën mbrojtje të veçantë;
 - ç) ndalon ose pezullon çdo sulm të iniciuar pranë pasurisë kulturore të vënë në mbrojtje të veçantë;
 - d) zbaton udhëzime të tjera për zbatimin e konventës “Mbi mbrojtjen e vlerave kulturore në rast konflikti të armatosur”, për mbrojtjen e pasurisë kulturore në rregulloret ushtarake.

V. EDUKIMI DHE TRAJNIMI

1. Ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore, nëpërmjet Institutit Kombëtar të Trashëgimisë Kulturore, bashkëpunon me institucionet e specializuara me anë të programeve të përbashkëta për forcimin e kapaciteteve për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore, në rastet e

fatkeqësive natyrore, fatkeqësive të tjera ose konflikteve të armatosura, si dhe parandalimin e rrezikut të tyre.

2. Ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore bashkëpunon me ministrinë përgjegjëse për mbrojtjen për trajnimin e strukturave të mbrojtjes civile, me qëllim mbrojtjen e trashëgimisë kulturore.

3. Trajnimet e specializuara në nivel profesional dhe teknik janë ndërdisiplinore dhe realizohen duke marrë parasysh pikat e mëposhtme:

a) Realizimin e tyre nëpërmjet ekspertizës së kualifikuar, që të mundësojë njohuritë specifike për parandalimin, përballimin e fatkeqësive natyrore e të tjera dhe ndërhyrje emergjente në objekte dhe *site*-e të trashëgimisë kulturore të rrezikuara;

b) Vlerësimin dhe përcaktimin e vulnerabilitetit e të riskut potencial, veprimet parandaluese dhe mbrojtëse për të minimizuar apo eliminuar riskun, metodat dhe teknikat e ndërhyrjeve konservuese e mirëmbajtëse etj.;

c) Njohjen e teknikave tradicionale dhe përditësimin me teknikat e metodat më bashkëkohore.

VI. DISPOZITA TË FUNDIT

Ngarkohen ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore, ministria përgjegjëse për mbrojtjen, njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe institucionet e specializuara përgjegjëse për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTËR
Arben Ahmetaj